**Inspraak communicatie over bestemmingswijziging bedrijventerrein**

Geachte gemeentebestuurders en aanwezigen, toehoorders thuis.

Ik wil graag reflecteren op de manier waarop u tot dusver heeft gecommuniceerd over de annexatie van een deel van Winterswijks nationaal landschap tot bedrijventerrein. Ik ben hiertoe aangespoord door de fractievoorzitter van D66, die mij hierover een vraag had gesteld.

Het projectteam heeft ons van de voortgang op de hoogte gehouden middels e-mails, waarin telkens werd verkondigd hoe belangrijk bedrijven zijn voor de leefbaarheid van onze gemeente. Ik citeer:
*"Winterswijk kent een sterke economie met een grote diversiteit aan bedrijvigheid. Deze bedrijven zorgen voor werk. Ook dragen ze bij aan de leefbaarheid van Winterswijk met voorzieningen als cultuur, sport en verenigingen."*
Het staat met geel gemarkeerd.

Nadat de kogel door de kerk was, ging ik er eigenlijk van uit dat het niet meer nodig was om dit te benadrukken. Echter, ook in de brief van 20 december jongstleden werd deze bewering herhaald. Hier wil ik even op ingaan.

Wat is leefbaarheid? De voorwaarden voor leefbaarheid worden in de eerste plaats geschapen door natuurlijke omstandigheden.
Dat begint met (1) schone lucht. Zonder lucht geen adem, zonder adem geen leven. Wilt u bewijs? Probeer dan uw adem eens zes minuten in te houden. Ik wed dat u het niet overleeft.

Een tweede levensvoorwaarde is water. Algemeen wordt aangenomen dat mensen die niet drinken, dat maximaal drie dagen volhouden en daarna het loodje leggen.

Een derde voorwaarde is voedsel. Voor overleven zonder voedsel staat 3 weken, een enkele gemotiveerde hongerstaker rekt het langer. Maar dan houdt menselijk leven op.

Dat, geachte toehoorders, is wat leefbaarheid behelst: de minimale voorwaarden voor leven.

Aan geen van deze voorwaarden draagt een nieuw te realiseren bedrijventerrein bij. Nu kunt u zeggen: we halen lucht, water en voedsel wel van elders. Echter, de zekerheid waarmee we daarover kunnen beschikken, staat steeds meer onder druk. We stoten meer stikstof uit dan goed voor ons is (Milieu Centraal, Stikstof) en 99% van ons grondwater en oppervlaktewater is van onvoldoende kwaliteit (WUR, Wageningen World, Een dikke onvoldoende voor waterkwaliteit).
Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving kan de Nederlandse landbouw de Nederlandse bevolking niet voeden, zelfs als Nederland haar export stopt en iedereen vegetarisch gaat eten, om de eenvoudige reden dat het beslag dat we op buitenlandse grond en grondstoffen leggen te groot is (uit: Vee en Gewas, 31 juli 2020). Als dat wegvalt, hebben we een levensgroot probleem. En dan komt er ook nog eens een oorlog bij in Oekraine, de graanschuur van Europa.

We kunnen als Winterswijkers wel weglopen voor onze eigen verantwoordelijkheid en wijzen naar de provincie of het rijk om daarvoor te zorgen. Echter, gerechtelijke uitspraken wijzen uit dat deze overheden daarin tekortschieten. Stel dat deze overheden ook tekort zouden schieten in het onderhouden van onze openbare wegen, en dat het wegdek vol gaten zit, de belijning ontbreekt, nooddiensten niet meer op tijd kunnen rijden: zou u dan ook nog steeds op maximale snelheid willen rijden? Want dat is waar dit op lijkt. Groei voor bedrijven ten koste van alles, zelfs de basisvoorwaarden voor leven. En maar dat gaspedaal intrappen.

En dan die bijdragen aan cultuur, sport en verenigingen. Ik heb me laten vertellen dat een groep Winterswijkse bedrijven een aantal jaren geleden ons theater De Storm uit de financiële nood hebben geholpen. Een mooi gebaar, maar als ik de jaarrekening van '22-'23 van De Storm er op nakijk, lees ik dat "sponsors en founders" een kleine 55.000 euro hebben bijgedragen aan de totale omzet van 355.000 euro. Dat is 15,5 %. In ruil daarvoor hebben ze in elk geval reclameruimte en vermeldingen in publicaties mogen ontvangen. Van levensreddende omvang lijkt me dit niet. Kan er niet wat meer bij?
Met uw opvatting van leefbaarheid wordt de suggestie gewekt dat verenigingen in de toekomst wel eventjes kunnen aankloppen bij de bedrijven als het tegenzit. Is dat dan ook het geval bij Centrum voor Cultuur Boogie Woogie? Of bij zwembad Jaspers? Adel verplicht, geachte ondernemers!

En dan de uittocht van werknemers die ons wordt voorgespiegeld, als bedrijven hier niet mogen groeien. Ik heb in de documenten geen enkele inspanning gezien om dat te onderbouwen. Hoe moeilijk zou het zijn geweest om een steekproef te nemen onder werknemers en hen te vragen of zij met hun bedrijf mee zouden verhuizen als die zich zouden vestigen in Lichtenvoorde, Groenlo of Aalten. Vraag het voor de aardigheid eens aan de werknemers van installatiebedrijf Klein Poelhuis, dat onlangs naar Lichtenvoorde is verhuisd. Als ik hun was, zou ik lekker hier blijven wonen - in elk geval zo lang de leefomgeving hier nog niet onder druk is komen te staan door, ja: de komst van nieuwe bedrijven. Want dat het drukker wordt, dat staat vast. De fractievoorzitter van Voor Winterswijk heeft dat in een gesprek met mij ook erkend.

Tot dusver mijn reflectie over de communicatie van de gemeente. Ik blijf uw mailberichten graag ontvangen, maar wil u vragen om de onwaarheden over leefbaarheid daarin achterwege te laten. Ze geven mij het gevoel dat u uw achterban voor volslagen onnozel houdt.

Ik dank u voor uw aandacht!

Jan Riemersma
Winterswijk